

25.04.2018

Apulaispormestari

---

10 §

Kunnan asukkaan aloite Neulapadontien asemakaavan muuttamisesta

HEL 2017-003496 T 10 03 03

Päätös

Kaupunkiympäristön apulaispormestari antoi kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Kunnan asukkaan aloitteessa esitetään kerrostalon rakentamisen mahdollistavaa asemakaavamuutosta Neulapadontie 1:n ja 3:n väliselle alueelle.

Kaupunkiympäristölautakunta on aloitetta koskevassa lausunnossaan todennut, että Neulapadontie 1:n ja 3:n välissä olevaa puistokaistaletta voidaan tarkastella mahdollisena kaavamuutosalueen osana, jos viereisissä kiinteistöissä Neulapadontie 1:ssä tai 3:ssa käynnistyy täydennysrakentamiseen tähtäävä kaavamuutosprosessi. Puistokaistale on kooltaan niin pieni, että viereisen tai viereisten kiinteistöjen rajoja pitäisi tarkistaa, jotta siitä voitaisiin muodostaa toteutuskelpoinen asuntotontti.

Neulapadontie 3:n tontti on kaupungin omistuksessa ja vuokrattu Asunto-osakeyhtiö Neulapadontie 3:lle. Neulapadontie 1:n tontti on myös kaupungin omistuksessa ja vuokrattu Helsingin kaupungin asunnot Oy:lle. Täydennysrakentamiseen tähtäävää muutosta ei kuitenkaan ole tällä hetkellä vireillä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 [Kunnan asukkaan aloite 17.3.2017, asemakaavamuutos, Neulapadontie](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

25.04.2018

Apulaispormestari

---

9 §

Kunnan asukkaan aloite Laajasalon liikuntapuiston alueen liittämisestä kaavoitusohjelmaan

HEL 2017-005474 T 10 03 03

Päätös

Kaupunkiympäristön apulaispormestari antoi kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Laajasalo-Degerö Seura ry:n kunnan asukkaan aloitteessa esitetään Laajasalon liikuntapuiston lisäämistä Laajasalon kaavoitusohjelmaan liikuntapuiston kapasiteetin ja toimintojen lisäämiseksi.

Aloitteesta antamassaan lausunnossa kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että Laajasalon itäosassa on parhaillaan käynnissä tai käynnistymässä useita kaavahankkeita, kuten Laajasalon itärannan alueen, Reposalmentien alueen sekä Koirasaarentien ja Ilomäentien alueiden asemakaavan muutokset. Kaavojen vaikutuksia arvioidaan kokonaisuutena ja liikuntapuiston toiminta- ja kehittämisedellytykset otetaan kokonaisuudessa huomioon.

Laajasalon itärannan alueen asemakaavan muutoksen (HEL 2012-006029) aluetta laajennetaan ja siihen otetaan mukaan mm. Laajasalon liikuntapuiston alue. Laajennetun hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelman valmistelu käynnistyi syksyllä 2017, ja siitä tullaan tiedottamaan kuluvan kevään aikana.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Laajasalo-Degerö Seura ry, kunnan asukkaan aloite 12.4.2017, Liikuntapuiston kaavoitus 2017](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

23.04.2018

Apulaispormestari

---

7 §

Kunnan asukkaan aloite Kalasataman liikennejärjestelyistä

HEL 2017-007310 T 08 00 00

Päätös

Kaupunkiympäristön apulaispormestari antoi kunnan asukkaan aloitteen seuraavan vastauksen:

Kunnan asukkaan aloitteessa esitetään, että Kalasatamaan ei asennettaisi kalliita raiteita, vaan liikenne hoidettaisiin sähkökäyttöisillä pienbusseilla. Aloitteessa nähdään mm., että alueen väestörakenne tulee edellyttämään syöttöliikenteen hoitamista pienliikenteellä.

Kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelun aloitteesta antamassa lausunnossa todetaan, että Kalasataman joukkoliikennejärjestelmän tärkeimmät tavoitteet ovat Kalasataman yhdistämisen kiinteästi ja tiiviisti ympäröiviin kaupunginosiin kantakaupungin osana sekä koko Kalasataman alueen ja sen palveluiden tuominen helposti saavutettavaksi osaksi seudullista joukkoliikenneverkkoa. Joukkoliikenteestä on tarkoitus tehdä aidosti kilpailukykyinen kulkumuoto Kalasataman alueen asukkaille, alueen työntekijöille ja alueella asioijille.

Joukkoliikennejärjestelmä rakentaa yhteyksiä eri alueiden välille: metro tuo ihmisiä suoraan alueen keskelle, kadulla kulkevat raitiotiet ja bussireitit sitovat Kalasataman alueen reunat sen keskukseen ja ympäröiviin alueisiin: Hakaniemeen, Kallioon, Vallilaan ja Arabianrantaan. Raitiotiet koetaan perinteisesti Helsingin kantakaupunkia määrittäväksi tekijäksi. Raitioteihin ollaan varauduttu jo alueen osayleiskaavassa ja sen jälkeen laadituissa asemakaavoissa. Nyt laaditaan yleissuunnitelmaa raitiotiestä, joka kulkisi Kalasatamasta Vallilanlaakson kautta Pasilaan.

Kalasataman kautta tulee kulkemaan useita runkolinjoja (niin raiteilla kuin kumipyörillä), jotka yhdistävät Kalasataman seudun muihin joukkoliikenneverkon solmukohtiin, tärkeimpinä Helsingin päärautatieasema ja Pasilan asema.

Metro ja bussirunkolinjat kulkevat Kalasataman keskuksen kautta. Koska Kalasataman alue ulottuu puolentoista kilometrin päähän keskuksesta eri suuntiin, ei yhteyksiä voida tarjota ainoastaan vaihdollisina Kalasataman keskuksen kautta. Joukkoliikennereittejä on tarkoituksenmukaista toteuttaa siten, että ne tarjoavat samanaikaisesti yhteyksiä alueen sisällä ja paikalliseen keskukseen, liityntäyhteyksiä runkolinjoille sekä myös yhteyksiä suoraan Kalasatamaa ympäröiville alueille. Samalle ne tuovat koko Kalasataman alueen paremmin saavutettavaksi.

23.04.2018

Apulaispormestari

Toteuttamalla Kalasataman läpi kulkeva joukkoliikenneyhteys raitiotienä, mahdollistetaan saman linjan jatkaminen etelässä Kruunusillat-hankkeessa toteutettavaa raitiotiesiltaa pitkin Hakaniemeen ja edelleen keskustaan ja pohjoisessa Kumpulan kampuksen vierestä Vallilanlaakson kautta Pasilaan. Näitä yhteyksiä ei olisi mahdollista toteuttaa bussi-liikenteenä.

Kalasatamaan rakentuva tiivis asutus, suuri työpaikkamäärä ja palvelukeskittymä sekä raitiotien tuoma uusi joukkoliikenneyhteys Pasilan ja Kumpulan kampusalueen välille nostavat linjan kysyntäennusteen tasolle, jossa raitiotie on kustannustehokkain joukkoliikennetarkaisu suuren kapasiteettinsa ansiosta. Raitiotie toteutetaan esteettömänä.

Normaaleja raitio- ja bussilinjoja voidaan Kalasatamankin alueella täydentää lähibussi-liikenteellä, jotka voivat reittiensä, aikatauluja ja palvelunsa puolesta huomioida paremmin ikäihmisten ja liikuntarajoitteisten asukkaiden kulkutarpeita. Lähibussi-liikenteessä käytettävät pikubussit voivat myös jatkossa olla sähkökäyttöisiä. Joukkoliikenteen palveluista vastaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL).

Kaupunkiympäristölautakunta esitti 6.2.2018 (51 §) kaupunginhallitukselle Kalasataman raitioteiden yleissuunnitelman hyväksymistä. Kaupunginvaltuusto hyväksyy suunnitelman syksyyn mennessä. Yleissuunnitelmassa kuvataan Kalasataman raitioteiden suunnitellut linjaukset ja perustettavat raitiolinjat sekä niiden vaikutukset ja kustannusarviot. Kalasataman alueen väestöennusteen mukaan alueella on 2040 vähintään 25 000 asukasta ja 10 000 uutta työpaikkaa. Matkustajamäärät kasvavat alueen rakentuessa ja Kruunusillat-yhteyden auetessa, ja ne edellyttävät tehokasta liikennejärjestelmää.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite 9.6.2017 Kalasataman liikennesuunnittelu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

25.04.2018

Apulaispormestari

---

8 §

Kunnan asukkaan aloite eläkeläisten ja työttömien matkalippujen tukemisesta

HEL 2017-009497 T 08 02 04

Päätös

Kaupunkiympäristön apulaispormestari antoi kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Kunnan asukkaan aloitteessa esitetään, että eläkeläisten ja työttömien matkalippuja tuettaisiin vähintään 50 %:n alennuksella.

Lippu- ja taksajärjestelmästä päättäminen kuuluu Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle (HSL).

HSL:n hallitus päätti 10.12.2013 lippujen hinnoitteluperiaatteista ja hin-
tasuhteista uudessa vyöhykemallissa. HSL:n hallitus päätti 16.6.2015
tulevassa kaarimallissa käyttöön otettavien lippujen hinnoitteluperiaat-
teista, asiakasryhmistä ja oikeudesta matkustaa ilman lippua. Erityis-
ryhmien alennusperusteet ovat yhtenäiset HSL:n alueella.

HSL:n hallitus päätti 24.1.2017 (124 §) vuoden 2018 matkalippujen hin-
noista ja muista maksuista. Hintojen keskimääräinen alennus vuodelle
2018 oli 1,2 %, mutta aloitteessa mainittujen ryhmien alennuksiin ei
tehty muutoksia.

Opiskelijat, 7–16-vuotiaat lapset, invalidit ja Kelan eläkettä saavat elä-
keläiset voivat matkustaa alennushintaan tietyin edellytyksin. Sokeille,
sotainvalideille ja rintamaveteraaneille voidaan myöntää maksuton seu-
tu- tai lähiseutulippu.

Eläkeläisistä alennukseen ovat oikeutettuja Kelan maksamaa kansane-
läkettä saavat henkilöt, jotka eivät saa takuueläkettä. Alennuksen suu-
ruus on 25 %. Sen sijaan Kelan maksamaa täyttä tai osittaista takuue-
läkettä saavat henkilöt ovat oikeutettuja 50 %:n alennukseen.

Jos alennusoikeuksia laajennettaisiin, lipputulojen pieneneminen jou-
duttaisiin kattamaan lisäämällä jäsenkuntien verovaroin rahoitettavia
maksuosuuksia, nostamalla muiden matkustajien lippujen hintoja tai
karsimalla liikenteen tarjontaa. Alennusryhmien nykyinen määrä turvaa
osaltaan matkalippujen hintatason kohtuullisuuden.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

25.04.2018

Apulaispormestari

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite 14.8.2017, eläkeläisten ja työttömien matkalip-
pujen tukeminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Kunnan asukkaan aloite 14.8.2017, eläkeläisten ja työttömien matkalip-
pujen tukeminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

10.04.2018

Apulaispormestari

---

6 §

Kunnan asukkaan aloite Keskuspuiston alueella olevista linnoitteista

HEL 2017-008431 T 11 03 01

Päätös

Kaupunkiympäristön apulaispormestari antoi kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Kunnan asukkaan aloite koskee Ruskeasuon ja Pasilan/Ilmalan välisellä Keskuspuiston alueella sijaitsevia 1. maailmansodan alussa rakennettuja noin 1,5 metriä korkeita matalia, maasta ja kivistä rakennettuja rintavarustuksia. Ne ovat aloitteen mukaan vaarassa kadota lisääntyvän virkistyskäytön takia. Mm. maastopyöräily, kävely, oleskelu ja koirien ulkoilutus kallioilla ja valleilla ovat maastoa kuluttavia tekijöitä. Aloitteessa toivotaan, että Helsingin kaupunki yhteistyössä kaupungin museon, museoviraston, aktiivisten asukasyhdistysten, kotimaisten ja mahdollisesti venäläisten asiantuntijoiden kanssa tutkisi ja kunnostaisi alkuperäiseen malliin tai mahdollisimman lähelle oletettua alkuperäistä mallia yhden jäljellä olevista linnoitteista tai sen osan ja merkitsisi info-taululla tietoja tästä puolustuslinjasta. Aloitetta tukevat Pasila-seura ry, Ruskeasu-Seura ry ja Pro Haaga ry.

Vanhan Ruskeasuon ja Länsi-Pasilan alueella Keskuspuistossa sijaitsee kuusi ensimmäisen maailmansodan aikaista puolustusasemaa. Sodan alkuvaiheessa, vuonna 1914 nopeasti rakennetut maalla peitetyt kivivallit sijaitsevat kallioisten mäkien yläosissa torjuntasuuntien mukaisesti länsi-, luoteis- ja pohjoisrinteillä 15 - 50 metrin pituudelta. Vallit koostuvat rintapuolelta katsottaessa yleensä mäen reunaa myötäileväksi, ruohottuneiksi tai muuta aluskasvillisuutta kasvaviksi rinteiksi. Valleissa on sisäpuolella poikittaisia lyhyitä valleja, traverseja, jotka suojasivat sivusuunnassa kiväärimiehiä sirpaleita. Samoin niissä on joitakin kivillä tuettuja tuliasemasyvennyksiä. Muissa vuoden 1914 kohteissa on tavattu sisäpuolella vaihtelevan korkuista ladottua kiviseinää tai kivistä ladottuja ampumatasoja, jotka ovat voineet jäädä täällä valleista valuneiden maiden alle. Kiviä näkyy Ruskeasuon tukikohdissa tällä hetkellä vain vähän. Tämän tyyppisten maanpäällisten vallirakennelmien rakentamisesta luovuttiin vuoden 1914 lopussa. Sodan alussa saatujen kokemusten perustella linnoitteet pyrittiin rakentamaan maan alle, jossa ne olivat paremmassa turvassa tykkituloilta. Useimpien puolustusasemien vieritse ja yhden läpi kulkee vanha yhdystie, joka on nykyisin ulkoiluväylä.

10.04.2018

Apulaispormestari

Ensimmäisen maailmansodan aikainen linnoitusketju on arvokas muinaismuistokokonaisuus Helsingissä. Sen jäänteet muodostavat kanta-kaupunkia kehänä kiertäville viher- ja virkistysalueille merkittävää historiallista sisältöä. Aloitetta koskevat Ruskeasuon ja Pasilan linnoitteet eivät ole valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen, RKY-kohteiden luettelossa. Helsingin kaupungin karttapalvelusta löytyvät inventointitiedot Keskuspuiston alueelta Ruskeasuolla ja Pasilassa säilyneistä varustuksista 1914:21-23 ja 1914:23a-23c, jotka muodostavat yhdessä kokonaisuuden. Samaa kokonaisuuteen kuuluva 1914:20 sijaitsee Keskuspuiston ulkopuolella Tenholantien ja Ruskeasuon linja-autovarikon välisellä alueella.

Linnoitteiden hoitaminen ja kunnossapitäminen on tärkeä tehtävä, joka määrärahojen niukkuuden vuoksi on jäänyt muiden töiden varjoon. Kaupunki on aiemmin tehnyt kunnostus- ja raivaustoimenpiteitä joillekin puistoihin sijoituville linnoituslaitteille muun puiston rakennus- ja kunnostustöiden yhteydessä. Suunnittelussa on huomioitu turvallisuus oleskelu- ja leikkipaikkojen sekä kulkureittien läheisyydessä. Selkeä käytäntö on kuitenkin ollut, että Helsingin kaupunki ei kunnosta linnoituslaitteita niiden alkuperäiseen asuun. Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkitila -palvelukokonaisuuden investointi- tai toteuttamisohjelmissa ei myöskään ole mukana linnoituslaitteiden kunnostamista seuraavina vuosina.

Keskuspuiston luonnonhoidon yleissuunnitelma 2017 - 2026:n yhteydessä alueen historiallisia kohteita on tarkasteltu yleisellä tasolla. Tarkemmat luonnonhoidon ja muut toteutussuunnitelmat Keskuspuiston eri osiin tehdään kuluva vuodesta alkaen. Niiden yhteydessä arvioidaan linnoitteiden rakenteita haittaavan puuston karsimistarvetta ja linnoitteiden turvallisuutta alueen ulkoilu- ja virkistyskäytön kannalta. Suunnitelmiin ei sisälly varsinaisia linnoitteiden peruskorjaus- tai ennallistamistöitä. Kaikki linnoituslaitteisiin liittyvät työt tehdään kaupunginmuseon tai museoviraston antamien ohjeiden mukaan. Periaatteena on, että kunnostettua linnoitetta ei saa enää kunnostuksen jälkeen päästää rapistumaan.

Aloitteen toteuttaminen vaatisi kyseisten kohteiden inventointia, jolloin maan pinnalla erottuvat osat dokumentoitaisiin mittaamalla. Vuonna 2015 tutkittiin Ruskeasuolla Mannerheimintien länsipuolella ja vuonna 2016 Käpylässä vastaavanlaisia valleja. Yhdessä vallissa oli kivistä kassattu rintamuuri, jota tuki leveä maavalli. Suurimmassa osassa oli vain kivihiikkavalli ilman selviä kivrakenteita. Jos kaivauksessa löytyisi kivinen rintavarustus se voitaisiin jättää esille, mutta muilla tavoin ei voida rekonstruoida vallia - ainakaan koko puolustusaseman alueella. Aloitteessa toivotaan valleja kunnostettavan kirjalähteessä näkyvän kuvan mukaan. Kyseessä on kuitenkin vuodesta 1915 lähtien maanpinnan

10.04.2018

Apulaispormestari

---

alapuolelle rakennetun betonoidun tai harkkokivisen taisteluhaudan kuva, jollaisia nyt käsiteltävät vallit eivät ole olleet. 1. maailmasodan linnoitteiden eri rakenteista on aikakauden venäläisissä ja suomalaisissa pioneerioppaissa runsaasti kuvia. Mitään ratkaisevaa uutta tietoa uusilla arkistotutkimuksilla ei ole saavutettavissa.

Kaivausta tärkeämpää olisi vesakkojen poistaminen vallien päältä ja lähiympäristöstä sekä muutamissa kohteissa vallien luona olevien roskien poissiivoaminen. Kaupungin tekemän alkuraivauksen jälkeen niiden jatkuva hoito olisi tärkeää. Tähän voisivat osallistua mm. paikalliset asukasyhdistykset tai koulut adoptoimalla tukikohtia hoidettavakseen kaupunginmuseon Adoptoi monumentti -projektin kautta. Kaupunginmuseon laatimien hoito-ohjeiden mukaan tehtävä kasvillisuuden poisto ja siistiminen parantaisivat kohteiden säilyvyyttä, näkyvyyttä ja saavutettavuutta, jolloin niistä pääsisivät nauttimaan muutkin.

Myös kaupungin puistokummitoiminta mahdollistaa talkootyönä tehtävää siivous- ja hoitotyötä julkisilla alueilla. Toimintaa koordinoi kaupunkiympäristön toimialalla yleisten alueiden ylläpito. Starassa on alueellisia puistokummiohjaajia, jotka ovat kummien käytävissä töiden suunnittelussa ja käytännön työasioissa. Myös linnoitteita olisi mahdollista hoitaa kummityönä.

Keskuspuiston linnoituslaitteet ovat arvokas osa Helsingin ja Suomen historiaa. Kaupunki suhtautuu myönteisesti Keskuspuistossa sijaitsevien linnoituslaitteiden kunnostamiseen ja opasteiden sijoittamiseen niiden yhteyteen. Kaupungin strategisia painopisteitä ovat kaupunkilaisien kanssa yhdessä tekeminen ja vapaaehtoistoiminnan kehittäminen. Arkeologisten kohteiden pitkäjänteinen hoito tai vain yhden päivän siivoustalkoot, ovat molempia osapuolia rikastuttavaa yhdessä tekemistä, jolla on myös paikallista identiteettiä vahvistava vaikutus. Kaupunkiympäristön toimialan yleisten alueiden ylläpidon ja Staran kanssa tulisi organisoida, kaupunginmuseon hoito-ohjeita hyödyntäen, linnoituslaitteiden siivous- ja hoitotalkoot.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Kunnan asukkaan aloite 24.7.2017, Ruskeasuon ja Pasilan-Ilman väliset Keskuspuiston alueella olevat linnoitteet](#)
- 2 [Täydennys, 5.8.2017](#)

9.5.2018

Apulaispormestari

Kunnan asukkaan aloite kevyen liikenteen sillasta Siltasaaresta Kaisaniemeen

HEL 2017-010170 T 08 00 07

Kiitos aloitteesta ja pahoittelut vastauksen viipymisestä! Aloitteessa esitetään kevyen liikenteen sillan rakentamista Siltasaaresta Kaisaniemeen, jotta pyöräilykapasiteettia saataisiin lisää, uusi yhteys elävöittäisi Kaisaniemen puistoa ja Siltasaaren kärkeä sekä sillan kupeeseen syntyisi paikka esimerkiksi saunalle. Kaikki em. tavoitteet ovat erinomaisia.

Kaupunkiympäristön toimialan lausunnossa (liitteenä) maankäyttö- ja kaupunkirakennepalvelukokonaisuuden asiantuntijaryhmä käy aloitteen keskeisen sisällön läpi ja toteaa, että uusi siltayhteys yhdistäisi kaksi arvokasta kohdetta, Kaisaniemen puiston ja Siltasaarenkärjen, entistä paremmin jalan ja pyörällä saavutettaviksi. Sillalla nähdään myös olevan positiivisia vaikutuksia niin Kaisaniemen puiston sosiaaliseen kontrolliin kuin Siltasaaren kivijalkakauppaan ja palveluihin.

Uuden sillan haasteiksi muodostuisivat sen korkeus (3,8 metriä), jotta veneliikenne pääsee kulkemaan sen ali, ja sen visuaalinen hallitsevuus kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä. Haasteet johtaisivat mm. korkeisiin kustannuksiin.

Pyöräily-yhteyksiä on suunniteltu kulkemaan tulevaisuudessa Pitkäsillan ja Hakaniemensillan kautta. Uusi silta ei lyhentäisi kovinkaan paljon pyöräilijöiden matka-aikoja, mutta kävelijöiden matka-aikoihin sillä olisi vaikutusta.

Kaisaniemen puistosta on käynnissä yleissuunnittelu, jonka yhteydessä puistoa on tarkoitus kehittää myös jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien, viihtyisyyden ja yleisilmeen näkökulmista. Aloitteessa täysin perustellusti syrjäiseksi luonnehditusta puistosta on tarkoitus kehittää keskeinen ja viihtyisä julkinen tila.

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 10
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

9.5.2018

Apulaispormestari

---

anna.villeneuve(a)hel.fi

Apulaispormestari

Anni Sinnemäki

Liitteet

- 1 Kunnan asukkaan aloite 15.9.2017, sillan rakentaminen Siltasaaresta Kaisaniemeen
- 2 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginkanslian kevyen liikenteen siltayhteydestä Siltasaaresta Kaisaniemeen, allekirjoitettu

5.12.2017

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginkanslialle kevyen liikenteen siltayhteydestä Siltasaaresta Kaisaniemeen

HEL 2017-010170 T 08 00 07

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt 18.9.2017 lausuntoa kaupunkiympäristön toimialalta kunnan asukkaan aloitteesta, jossa esitetään kevyen liikenteen siltaa Siltasaaren ja Kaisaniemen välille. Vastauksen määräaika on 7.1.2017. Kaisaniemen ja Siltasaaren väliin on aloitteessa ehdotettu noin 140 metriä pitkää siltää, joka loisi uuden jalankulun ja pyöräilyn yhteyden Pitkäsillan länsipuolelle.

Aloitteentekijä perustelee uutta siltaratkaisua pyöräilykapasiteetin lisätarpeella Pitkäsillan kuormittuessa. Lisäksi aloitteentekijän mukaan uusi siltayhteys elävöittäisi syrjäisiksi jääneitä Kaisaniemen puistoa ja Siltasaaren kärkeä, sekä loisi luontevan paikan esimerkiksi saunalle.

Lausunto

Kaupunkiympäristötoimialan maankäyttö- ja kaupunkirakennepalvelukokonaisuuden asiantuntijaryhmä on käynyt yhteistyössä läpi aloitteen keskeisen sisällön. Uusi siltayhteys yhdistäisi kaksi arvokasta kohdetta, Kaisaniemen puiston ja Siltasaarenkärjen, entistä paremmin jalan ja pyörällä saavutettaviksi. Uusi siltayhteys voisi myös lisätä Kaisaniemen puiston sosiaalista kontrollia. Siltayhteys saattaisi myös elävöittää kivi- ja jalkakauppaa ja mahdollistaa palveluiden syntymistä Siltasaarella.

Uusi siltayhteys loisi uuden rinnakkaisen jalankulun ja pyöräilyn yhteyden Pitkäsillan viereen. Pyöräiliikenteen kannalta silta olisi lähinnä pyöräiliikenteen pääverkkoa täydentävä yhteys, sillä Unioninkadun akselille tarvitaan joka tapauksessa hyvät pyöräilyn verkolliset yhteydet. Lisäksi Säästöpankin rannan ja Hämeentien välinen pyöräily-yhteys olisi haasteellinen, sillä Hämeentielle Hakaniemenhallin kulmalle ei mahdu pyörätietä.

Kaisaniemestä kohti Kruunusilloja on tarkoitus tulevaisuudessa rakentaa baana –pyöräily-yhteys kulkemaan Siltavuorenrantaa Hakaniemen sillan kautta, yhteys ei siis kulkisi Pitkäsillan ja Siltasaaren kautta lainkaan. Unioninkadulta Hämeentien suuntaan kulkevat pyörätiet on kantakaupungin pyöräiliikenteen tavoiteverkon mukaisesti tarkoitus jatkosakin kulkea Pitkäsillan kautta. Sillan pyöräteiden kapasiteetin riittävyyttä helpottaa se, että Pitkäsillan pyöräilyjärjestelyt on tarkoitus yksi-

5.12.2017

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

suuntaistaa. Tällöin tila sillalla riittää nykyistä paremmin, sillä kohtaa-
mistilanteissa pyöräilijöiden tilantarve on suurimmillaan.

Uusi siltayhteys lyhentäisi matkoja esimerkiksi rautatieaseman ja Ym-
pyrätalon välillä noin 150–200 metriä. Matkan lyheneminen olisi jalankul-
kijan kannalta oleellisempi, kuin pyöräilijän, jonka matka-aikoihin uu-
si siltayhteys ei vaikuta merkittävästi. Jalankulkijoiden matka-aikoja sil-
ta lyhentäisi edellä mainitulla välillä 100–135 sekuntia, kun ei huomioi-
da liikennevalojen vaikutusta.

Uuden sillan alikulkukorkeus tulisi olla vähintään sama 3,8 metriä, kuin
Pitkälläsillalla, jotta sillan alta pääsee kulkemaan veneliikenne Eläintar-
hanlahden venesatamaan. Näkymä Eläintarhanlahdelle ja Kaisanie-
menlahdelle on yksi Helsingin ikonisista näkymistä, jolla on merkittävä
kulttuurihistoriallinen arvo. Uusi siltayhteys jakaisi yhtenäisen vesialu-
een visuaalisesti kahteen osaan. Lisäksi vaaditun alikulkukorkeuden
vuoksi Töölönlahden suunnasta katsottaessa uudesta sillasta tulisi hal-
litseva elementti ja se peittäisi Pitkäsillan, yhden alueen tärkeän maa-
merkin taakseen lähes täysin.

Kaisaniemen puisto on yksi Helsingin vanhimmista puistoista, jonka
vuoksi uusien elementtien ja kulttuurihistoriallisten arvojen yhteensovit-
taminen tulee tehdä harkitusti ja eri näkökulmat huomioon ottaen. Kai-
saniemen puistosta on käynnissä yleissuunnittelu, jonka yhteydessä
puistoa on tarkoitus kehittää myös jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien,
viihtyisyyden ja yleisilmeen näkökulmista. Aloitteen mukaan syrjäiseksi
koetusta Kaisaniemen puistosta on yleissuunnittelun myötä tarkoitus
kehittää entistä keskeisempi puisto ja julkinen tila.

Saunojen ja muiden vastaavien toimintojen syntymistä silta ei takaa.
Viime aikoina syntyneet sauna- ja virkistyspalvelut, kuten Löyly ja Kult-
tuurisauna eivät ole tarvinneet syntyäkseen uusia siltayhteyksiä. Sau-
na- ja muut virkistyspalvelut ovat yleensä liikkumisen kohde, joiden ei
ole tarkoitus sijaita ”matkan varrella”.

Uuden minilevyisen 140 metriä pitkän korkealuokkaisen jalankulun ja
pyöräilyn sillan karkea kustannusarvio olisi noin 3,7 miljoonaa euroa,
kun hinta-arvion referenssinä käytetään Isoisänsillan kustannuksia, jot-
ka olivat 4 400 €/m². Sillan kustannuksiin vaikuttaa se, että paikalle tuli-
si suunnitella paikan arvoja huomioiva kaupunkikuvallisesti erittäin laa-
dukas silta.

Kaupunkiympäristötoimialan asiantuntijaryhmä katsoo edellä olevin pe-
rusteluin, että uudesta jalankulun ja pyöräilyn sillasta Kaisaniemen
puiston ja Siltasaaren väliin ei saada niin paljon hyötyjä, että se kattaisi
kaupunkikuvalliset menetykset ja sillan investoinnin.

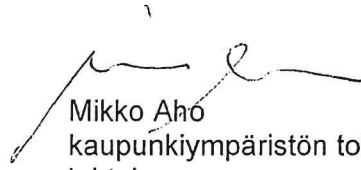
5.12.2017

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Tätä lausuntoa on ollut valmistelemaan kaupunkiympäristötoimialan maankäyttö- ja kaupunkirakenteen liikenne- ja katusuunnittelupalvelun, asemakaavoituksen sekä kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun asiantuntijoita.

Lisätiedot

Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi

Mikko Aho
kaupunkiympäristön toimiala-
johtaja

14.09.2018

Apulaispormestari

---

22 §

Kunnan jäsenen aloite Uutelan asemakaavan uudistamiseksi

HEL 2017-009744 T 10 03 03

Päätös

Kaupunkiympäristön apulaispormestari antoi kunnan jäsenen aloitteesta seuraavan vastauksen:

Helsingin Luonnonsuojeluyhdistys ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry esittävät aloitteessaan Uutelan asemakaavan muuttamista siten, että kaavan tievaraus poistetaan ja Rudträskin alueelle kaavoitetaan SL-varaus.

Aloitteesta antamassaan lausunnossa kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että voimassa oleva Uutelan asemakaava mahdollistaa alueen luonnonsuojelutavoitteiden, kulttuuriympäristön vaalimisen ja virkistyskäytön yhteen sovittamisen. Asemakaavan mukainen Skatanniementien uusi katuyhteys ja asemakaavaan perustuvat Uutelan hoito- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteet eivät vaaranna luonnonsuojeluohjelman mukaisten rauhoitusalueiden toteutusta tai muita luonnonsuojelun tavoitteita alueella. Uutelan alueen asemakaavaa ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa.

Alueen nykytila

Uutela on kaupungin omistama vilkkaasti käytetty ulkoilu- ja virkistysalue Vuosaaren asuinalueen itäreunassa. Uutelan pohjoisosan metsäalueen kasvillisuus on erittäin kulunutta rakennettujen reittien puutteesta johtuen. Alueen keskiosassa sijaitsevat aktiiviset virkistystoiminnot, kuten viljelypalstat ja koiraharrastusalue, ja alueen eteläosassa on mm. kaupungin julkiseen toimintaan vuokraamia huviloita ja Skatan tila entisine laidunalueineen sekä Skatanniemen pientaloalue. Ajoneuvoliikenteen pääyhteys Uutelan keski- ja eteläosaan on Aurinkolahdesta Uutelantieltä. Maisemallisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Skatan tilan virkistysarvoa heikentää nykyinen läpiajoliikenne Särkkäniemen luonnonsuojelualueelle, koiraharrastusalueelle ja pysäköintialueelle.

Uutelan kaavoitustilanne

Uutelan asemakaava on tullut voimaan 16.1.2009. Asemakaava kattaa lähes koko Uutelan alueen, lukuun ottamatta Nuottasaarta ja osaa Hallkullanniemestä.

Pääosa Uutelan asemakaavan alueesta on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi. Alueen arvokkaat rakennukset on osoitettu suojelumerkinn-

14.09.2018

Apulaispormestari

---

nöin. Asemakaavan yhtenä tavoitteena on rauhoittaa keskeinen Skatan tilan alue ajoneuvoliikenteeltä. Tilan maisemakokonaisuutta edellytetään hoidettavaksi siten, että maiseman ja kasvillisuuden olennaiset piirteet säilyvät; tilan toimintoina virkistys, opetus, kulttuuritoiminta ja pienimuotoinen maatalouden harjoittaminen. Uutelantie on osoitettu pääosin jalankulun ja pyöräilyn reitiksi ja uusi korvaava ajoneuvoliikenteen yhteys on osoitettu pohjoisesta Itäreimarinteiltä.

Uuden Skatanniementien kadun linjaus ja katu koskevat asemakaavamääräykset on muotoiltu siten, että katu voidaan toteuttaa kylätiemäisenä, ja eläinten turvallista kulkua varten on osoitettu erikseen paikka alikululle Rudträskistä mereen johtavan puron yhteyteen. Kaavaseloituksessa todetaan silta-aukon Rudträskin purkuojan kohdalla lieventävän vaikutuksia hyönteisille, sammakoille ja matelijoille, ja ettei uudella tielinjalla ei ole merkittäviä vaikutuksia nisäkkäisiin. Skatanniementien toteuttaminen myös osaltaan mahdollistaa Uutelan koillisrannan huvilalueen toteuttamisen asemakaavan mukaisesti kaupungin tarpeisiin yleiseen virkistyskäyttöön, matkailuun sekä kulttuuripalvelun toimintoja varten. Asemakaavassa on lisäksi osoitettu joitakin vielä toteutumattomia ulkoilureittiyhteyksiä. Luonnonsuojelualueiksi asemakaavassa on osoitettu Särkkäniemi sekä Skatanniemellä kaksi erillistä aluetta Skatanniemen pientalotontteihin liittyen.

Voimassa olevassa yleiskaavassa 2002 Uutela on virkistysaluetta ja luonnonsuojelualuetta ja Skatanniemessä myös pientalovaltaista aluetta. Osia Uutelan alueesta on osoitettu kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) Uutela on osoitettu virkistys- ja viheralueeksi, jota kehitetään merkittävänä virkistys-, ulkoilu-, liikunta-, luonto- ja kulttuurialueena, joka kytkeytyy seudulliseen viherverkostoon ja merelliseen virkistysvyöhykkeeseen. Skatanniemen pientaloalue on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi A4. Lisäksi koko yleiskaava-alueella koskevat erilliset määräykset Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden, luonnonsuojelualueiden ja Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 suojeltavien alueiden sekä kulttuuriympäristökohteiden huomioon ottamisesta.

Uutelan nykyinen asemakaava on yleiskaavan 2002 ja uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) tavoitteiden mukainen.

Hallkullanniemen länsiosa ja Nuottasaari

Uutelan eteläosassa on vireillä Hallkullanniemen länsiosan ja Nuottasaaren alueen asemakaavan laatiminen. Tavoitteena on mahdollistaa Uutelan virkistysalueen laajentuminen ja kahden asuntotontin muodostamisen olemassa olevan huvilan pihapiiriin. Nuottasaaren on jalan-

14.09.2018

Apulaispormestari

---

kulkuyhteys. Saaren huolto tulee järjestää vesitse. Nuottasaarella on laituri ja saarta suunnitellaan merellisen Helsingin toiminnallisena kohteena. Yleiskaavassa 2002 kaava-alue on virkistysaluetta sekä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta. Uudessa yleiskaavassa Hallkullanniemi on virkistys- ja viheraluetta ja Nuottasaari merellisen virkistystyksen ja matkailun aluetta.

Luonnonsuojelualueet ja luonnonarvot

Luonnonsuojeluohjelman mukaisen luonnonsuojelualueen toteutus ei edellytä erillistä kaavamerkintää. Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 Uutelaan on osoitettu Särkkäniemen (rauhoituspäätös 26.8.1993) lisäksi Uutelan metsän, Skatanniemen ja Rudträskin rauhoitettavat alueet. Rudträskin jo edelliseen luonnonsuojeluohjelmaan sisällyntä aluerajausta on uudessa ohjelmassa laajennettu aikaisemmasta.

Asemakaavan mahdollistama Skatanniementien rakentaminen ei heikennä Rudträskin luontoarvoja, mikäli tien suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan kosteikon ekologinen yhteys, erityislajisto ja vesialueen vesitalouden säilyttäminen. Olemassa olevan Särkkäniemen luonnonsuojelualueen luontoarvot eivät heikkene, kun tie toteutetaan asemakaavan edellyttämällä tavalla tavanomaisesta katualueesta poikkeavana ratkaisuna.

Uutelan virkistysalueesta suuri osa on linnustollisesti arvokasta aluetta. Skatanniementien kulkee Uutelan ulkoilupuiston ja Särkkäniemen linnustoalueilla tai niiden reunassa noin 450 m:n matkalla. Tien rakentaminen ei aiheuta merkittävää haittaa alueen linnustolle. Rakentamisaikaisia haittoja voidaan vähentää ajoittamalla melua aiheuttavat työt pesimäkauden ulkopuolelle.

Uutelan alueen hoito ja kehittäminen

Uutelan hoito- ja kehittämissuunnitelma 2017–2026 on päivitetty 14.11.2017. Suunnitelmassa esitetään erillisenä hankkeena Skatanniementien katuosuuden rakentaminen asemakaavan mukaisesti. Suunnitelmaan sisältyy lisäksi uusia virkistysyhteyksiä käyttäjiltä saadun palautteen ja luonnonsuojelun sekä virkistystyksen tavoitteet yhteen sovit- taen.

Skatanniementien katu- sekä jalankulku-pyörätieosuuden toteutuskustannukset on arvioitu hoito- ja kehittämissuunnitelmatyön yhteydessä. Kustannusarvio on 950 000 euroa. Skatanniementien suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota Rudträskin kosteikkoluonnon ja Särkkäniemen luonnonsuojelualueen välisen eko-

14.09.2018

Apulaispormestari

---

logisen yhteyden säilyttämiseen sekä alueella esiintyvän erityislajiston elinolojen turvaamiseen, ja melua aiheuttavien rakentamistöiden ajoituksessa huomioidaan lintujen pesimäkausi.

Skatanniementien rakentamisen myötä kaupunkiluonnon monimuotoisuuden edellytykset Uutelan keskeisellä ydinalueella Skatan tilan ympäristössä paranevat, kun pääosa Uutelantiestä ja Skatan tilan poikki kulkeva reitti voidaan asemakaavan mukaisesti rajata jalankulun ja pyöräilyn käyttöön. Uutelan pohjoisosassa Skatanniementie sekä hoito- ja kehittämissuunnitelmassa esitetyt muut uudet reittiyhteydet ohjaavat kulutusta ja edistävät siten metsäluonnon palautumista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry ja Suomen luonnonsuojeluliitto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijät

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry ja Suomen luonnonsuojeluliitto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Kunnan asukkaan aloite siirtolapuutarhojen kehittämisestä

HEL 2017-011393 T 10 05 01

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristön apulaispormestari antaa kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Helsingin siirtolapuutarhojen aluejärjestö ry:n tekemässä kunnan asukkaan aloitteessa esitetään, että kaupunki kokoaisi eri siirtolapuutarhoja koskevat ohjeet yhteen ja päivittäisi ne.

Siirtolapuutarhat ovat osa Helsingin yleisiä alueita. Siirtolapuutarhan alueella saa liikkua vapaasti, kun ottaa huomioon alueen säännöt. Ainoastaan siirtolapuutarhapalsta ei ole julkista ulkoympäristöä. Tämän vuoksi sopimuksissa viitataan kaupungin vastuisiin ja kaupungin rooliin investointien tai ylläpitoluonteisten töiden maksajana. Nykyisissä sopimuksissa ovat osallisina kaupunki ja siirtolapuutarhayhdistys. Noin 20 vuotta sitten sopimuksia muutettiin niin, että yhdistykset ovat kaupungin maanvuokralaisia. Aikaisemmin jokaisella siirtolapuutarhamökin omistajalla oli oma sopimuksensa kaupungin kanssa.

Siirtolapuutarhoja koskevat ohjeet ja sopimukset vaikuttavat sekavilta, sillä yhdistysten ja kaupungin välinen vastuunjako on kehittynyt vuosikymmenten aikana. Esimerkiksi yhdistysten ja kaupungin välistä vastuun- tai kustannustenjakoa ei ole määritelty riittävän tarkasti sopimuksissa. Sopimukset ja ohjeet kaipaavat selvyyttä myös kaupungin vuonna 2017 toteutuneen organisaatiomuutoksen vuoksi, jolloin siirtolapuutarha-asiat siirtyivät eri palveluille ja palvelukokonaisuuksille. Kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelu on vuokranantaja ja ylläpito-palvelu vastaa muun muassa leikkipaikoista.

Aloitteessa taulukoituihin ehdotuksiin liittyen, vuokralaisen pitää huolehtia siitä, että alueet pysyvät käyttötarkoituksen edellyttämässä kunnossa, mikä edellyttää yhdistyksen tekemää omavalvontaa. Kaupunki kun ei voi valvoa yhdistysten alivuokralaisia ja niiden välisten sopimusten noudattamista. Lisäksi kaupungin osuus yleisten alueiden kustannuksista pitää tarkentaa ja rajata selkeästi. Aloitteessa mainitaan vain tiestö, mutta mm. pysäköintipaikkojen, käytävien ja polkujen tulee olla mukana. Tällä hetkellä on epäselvää, mitkä tahot ovat sopijaosapuolina kun aiheena ovat rakennusten ja laitteiden kunnostukset, esimerkiksi siirtolapuutarhan käytävien valaistus.

Hoitoon liittyviä, jatkossa selvitettäviä kysymyksiä ovat mm. tiestön ja kivituhkan levittämisen määrittelemisen sekä kasvillisuuden, nurmikon, pensaiden, perennojen ja muiden istutusten hoidon kysymykset ja vastuut. Leikkipaikkojen osalta olisi luontevaa siirtyä samoihin hoito- ja ylläpitokäytäntöihin kuin muillakin kaupungin leikkipaikoilla.

Kiitos aloitteesta ja siinä esitetyistä ehdotuksista. Ohjeiden päivittäminen ja kokoaminen on tosiaankin paikallaan. Seuraava vuokrasopimuskausi alkaa vuonna 2026, ja kaupunki perustaa työryhmän sopimusten päivittämiseksi. Työryhmän työn käynnistyttyä, se tulee olemaan yhteydessä Helsingin siirtolapuutahojen aluejärjestöön sopimusten yhteiseksi työstämiseksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi
Jussi Luomanen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 38626
jussi.luomanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 [Aloite 18.10.2017](#)
- 2 [Aloitteen liite](#)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti

28.5.2018

Kunnan asukkaan aloite suurmoskeija-hankkeen toteuttamatta jättämisestä

HEL 2017-012858 T 10 01 01 00

Hei,

Viitaten suurmoskeija-hanketta koskevaan aloitteeseenne, kaupunginhallitus merkitsi 18.12.2017 (1140 §) tiedoksi, että Suomen Muslimiliitto ry, Kulttuuri- ja uskontofoorumi FOKUS ry ja Suomen Musliminaiset ry ovat peruneet hakemuksensa alueen varaamisesta moskeija ja monitoimikeskus -hanketta varten. Suurmoskeija-hanketta ei siis tällä hetkellä ole vireillä.

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Anni Sinnemäki
apulaispormestari

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

20.8.2018

Kunnan asukkaan aloite sillan rakentamisesta Herttoniemenrannasta Tullisaareen

HEL 2017-013240 T 10 06 00

Kiitos aloitteesta ja pahoittelut vastauksen viipymisestä! Killingholmansalmen yli ulottuvaa kevyenliikenteen siltaa on toivottu pitkään ja yhteys on ollut pohdittavana jo vuosia, mutta sillan toteutusta on vaikeuttanut vaadittavan sillan pituus sekä ristiriitaiset intressit purjeverneilyn ja virkistyskäytön välillä.

Tullisaaren kartanopuisto on kulttuurihistoriallisesti, puutarhataiteellisesti ja maisemallisesti arvokas RKY-alue, joka yhdessä purjeverneiden ja vesiliikenteen kulkutarpeen kanssa, tekee sillasta hyvin haastavan toteuttaa. Purjeverneiden siirtäminen pois Yliskylänlahden venesatamasta helpottaisi tilannetta, mutta veneille ei tällä hetkellä ole osoitettua korvaavaa paikkaa.

Herttoniemenrannan asemakaavassa (vuodelta 1996) on esitetty kulkuyhteyttä kohti Tullisaarta ja kaupunki pitää jatkossakin yhteyden mukana aluetta koskevissa suunnitelmissa, mm. Laajasalontien pohjoisosan suuressa asemakaavamuutoksessa. Liitteenä on kaupunkiympäristön toimialan lausunto, jossa käydään perusteellisesti läpi Killingholmansalmen ylittävään siltaan liittyviä seikkoja.

Tullisaaren ja Killingholman saaren välisen ponttonisillan hengessä, voisi väliaikaisena ratkaisuna olla, että Killingholman ja Herttoniemenrannan väliin tulisi toinen ponttonisilta, joka asennettaisiin paikoilleen veneilykauden päätyttyä. Ratkaisu muistuttaisi Uunisaaren ponttonisiltaa ja parantaisi alueen talvirkistyskäyttöä, kunnes tulevaisuudessa voidaan löytää ympärivuotinen ratkaisu Killingholmansalmen ylittämiseksi.

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	+358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	0201256-6	FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566

20.8.2018

Anni Sinnemäki
apulaispormestari

Liitteet

- 1 Kunnan asukkaan aloite 1.12.2017 Silta Herttoniemenrannasta Tullisaareen
- 2 Kaupunkiympäristön toimialan lausunto sillasta Herttoniemenrannasta Tullisaareen

27.3.2018

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

**Kaupunkiympäristön toimialan lausunto kaupunginhallitukselle
kunnan asukkaan aloitteesta, jossa esitetään sillan rakentamista
Herttoniemenrannasta Tullisaareen**

HEL 2017-013240 T 10 06 00

Kaupunkiympäristön toimiala antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle kevyenliikenteensillan rakentamisesta Herttoniemenrannasta Tullisaareen

Heidi Kärki ja 66 allekirjoittajaa ovat tehneet kuntalaisaloitteen (6.9.2017) kevyenliikenteensillan rakentamiseksi Herttoniemenrannasta Tullisaareen. Kevyenliikenteen-siltaa Killingholmansalmen yli on toivottu pitkään ja yhteys on ollut pohdittavana jo vuosia. Sillan toteutusta on vaikeuttanut vaadittavan sillan pituus sekä ristiriitaiset intressit purjeveineilyn ja virkistyskäytön välillä.

Killingholmansalmi on noin 93 metriä leveä, jolloin sillan pituudeksi tulee yli 100 metriä. Killingholman kevyenliikenteensilta sijoittuu sekä Herttoniemenrannassa että Killingholmassa alavaan maastoon (+1,7... +4,0 metriä). Killingholmansalmi on tärkeä vesireittiliikenteen väylä ja reittiveneliikenteen tulee voida kulkea siitä jatkossakin.

Killingholman kevyenliikenteensiltaa koskevat strategiset suunnitelmat ja kaavoitus-tilanne

Killingholman silta on esiintynyt useassa kaupungin laatimassa strategisessa suunnitelmassa.

Uuteen yleiskaavaan liittyvässä selvityksessä "Laajasalon alueellinen kehittämissuunnitelma", yhteys Killingholmasta Herttoniemenrantaan on osoitettu yhteystarpeeksi. Lisäksi uuden yleiskaavan pohjaksi laadittiin Vistra II eli Viheralueiden strateginen kehityskuva (Kaupunkisuunnittelulautakunta 8.11.2016), jossa yhteys on myös esitetty.

Helsingin yhden vihersormen eli Itä-Helsingin kulttuuripuiston kehittämissuunnitelmassa (Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.10.2011) yhteystarve on myös esitetty uutena, tärkeänä yhteytenä.

Merellinen strategia on yksi Helsingin kaupunkistrategian painopisteistä. Tavoitteena on edistää helsinkiläisten virkistysmahdollisuuksia, kehittää matkailupalveluja ja vahvistaa kaupungin yleistä vetovoimaa. Strategiassa haetaan keinoja muunmuassa merellisten kohteiden saavutettavuuden parantamiseen ja saariston palvelujen kehittämiseen. Merellisen Helsingin kehittämiseen liittyy muun muassa vesiliikenteen ja

27.3.2018

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

---

toisaalta rantojen käytön ja merellisten virkistysyhteyksien kehittämisen.

Herttoniemenrannan asemakaavassa (ak10250, 1.11.1996) on esitetty kulkuyhteys kohti Tullisaarta, mutta Laajasalon puoleisesta Tullisaaren asemakaavasta (ak10560, 26.11.1999) reitti puuttuu. Killingholma on kaavoitettu lähivirkistysalue-merkinnällä (VL). Kaavojen valmistumisen jälkeen Laajasaloon on kaavoitettu huomattavasti lisää asumista ja Tullisaaresta Herttoniemenrantaan johtavan virkistysyhteyden tarve on noussut selkeämmin esiin.

Nykyinen kaupunkirakenne

Herttoniemenranta

Herttoniemenranta on entisen öljysataman alueelle vuosituhannen vaihteessa rakentunut noin neliökilometrin laajuinen kerrostalovaltainen asuinalue, joka sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien varrella, Itäväylän ja Herttoniemen metroaseman eteläpuolella. Kaupunginosa rajautuu lännessä ja etelässä Tullisaarenselkään ja idän ja pohjoisen suunnalla se rajautuu Linnanrakentajantiehen.

Alueen sisäiset virkistysalueet ovat pääosin pienialaisia puistikoita ja aukioita. Laajimpia viheralueita ovat keskeisesti sijoittunut Sorsavuorenpuisto ja Tuorinniemenpuiston ja Annikanpuiston muodostama rantapuistojen kokonaisuus. Pohjoisessa alueelta on virkistysyhteys Itäväylän alitse Kivinokkaan ja Vanhankaupunginlahdelle ja idässä Herttoniemen kartanopuistoon ja Porolahden kautta itäisen vihersormen rannoille.

Killingholma ja Tullisaarenpuisto

Killingholma on noin 3 hehtaarin kokoinen saari, joka liittyy Tullisaarenpuistoon sillan kautta. Killingholma on osa Tullisaaren kartanopuistoa, joka on yksi Helsingin hienoimmista kartanopuistoista sekä osa Helsingin itäistä kartanopuistoketjua, johon kuuluvat lisäksi Kulosaari, Dege-rö, Herttoniemi, Ströms ja Stansvik. Tullisaaren kartanopuisto on kulttuurihistoriallisesti, puutarhataiteellisesti ja maisemallisesti arvokas, suojeltava puistoalue. Tullisaaren puisto on myös osa Helsingin höyrylaivareittien kesähuvila-asutus –nimistä RKY-aluetta. Tullisaaren puisto on kunnostettu 2000-luvun alussa, jolloin puiston perusrakenne palautettiin lähelle 1880-luvun lopun mukaista tilannetta.

Alueella on nykyisin kohtalaisesti virkistyskäyttöä. Tullisaaren puisto on yksi Laajasalon käytetyimpiä viheralueita. Reittien ja polkujen ulkopuolinen alue on kuitenkin säilynyt hyvin ja alueella liikutaan lähinnä vain

27.3.2018

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

merkityillä reiteillä. Puiston käyttö tulee lisääntymään Laajasalon täydennysrakentamisen edetessä kasvavan asukasmäärän myötä.

Luontokohteet

Killingholman sillan vaikutusalueella on Helsingin luontotietojärjestelmässä kolme luontokohdetta.

Killingholma kuuluu Tullisaaren lepakkoalueeseen, joka on 1. luokan lepakkoalue. Lepakot viihtyvät alueella etenkin rantavyöhykkeellä. Viikisiipppojen ja pohjanlepakoiden suosima alue ulottuu Yliskylänlahden itärannan kevyenliikenteen väylille asti. Rantapuuston kaataminen, rantojen valaisu ja vanhan metsän liika harvennus ja kelopuiden poisto voivat haitata lepakoita. Viikisiipat karttavat valoa, joten viikisiippa-alueita ei tulisi tarpeettomasti valaista.

Killingholma on myös osa Tullisaaren linnustollisesti arvokasta kohdetta (2. luokka) sekä kuuluu Laajasalon Stansvik – Tullisaaren arvokkaan metsäkohteeseen. Killingholma on lehtomaista ja tuoretta kangasta, jotka on luokiteltu 2. ja 3. luokan metsäksi.

Killingholmansalmesta ei ole tehty merenalaisia pohjatutkimuksia. Salmessa kulkee veneväylä ja se on todennäköisesti ruopattu. Ruoppaus vaikuttaa merenpohjan laatuun suuresti, mistä johtuen alueella todennäköisesti ei ole merenalaisia arvoja.

Tämän hetkinen virkistyskäyttöpaine ei vaaranna merkittävästi alueen monimuotoisuus-arvojen säilymistä. Sillan rakentaminen ja lisääntyvä virkistyskäyttö vaatii hyvää kulunohjausta ja mahdollisen valaistuksen suunnittelua lepakkokanta huomioon ottaen. Kevyenliikenteensilta sekä reitistö valaistaan lokakuusta – huhtikuuhun. Tällöin lepakoiden aktiiviaika olisi valotonta.

Killingholmansilta virkistysyhteytenä

Killingholmansillan välittömässä vaikutuspiirissä Herttoniemenrannassa, Länsi-Herttoniemessä ja Roihuvuoren teollisuusalueella asuu hieman yli 18 000 asukasta, joille Killingholman sillan avaama uusi virkistysyhteys Tullisaareen ja Laajasalon viheralueille olisi toivottu. Ilman siltaa kiertoa Herttoniemenrannasta Killingholmaan kevyenliikenteenväylää pitkin tulee 2,6 kilometriä.

Kevyenliikenteensilta muodostaisi rinnakkaisyhteyden Laajasalontielle ja nopeuttaisi arkimatkoja. Silta avaisi Laajasalon 18 300 asukkaalle uuden, nopean yhteyden Herttoniemen palveluihin ja metroasemalle. Killingholmasta sillan kautta metroasemalle on 1,5 kilometriä, kun nykyisiä kevyenliikenteenväyliä pitkin matka on 3,3 kilometriä

27.3.2018

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Purjehdus ja vesiliikenne Killingholmansalmessa

Killingholmansalmi on tärkeä Itäiseen saaristoon johtavan vesireittiliikenteen väylä. Väylän syväys on nykyään 1,8 metriä. Väylä jatkuu itäänpäin Laajasalonsillan kautta Tiiliruukin-lahdelle ja Laajasalon kanavalle, joissa väylän syväys on enää 0,9 metriä. Tämä on kuitenkin riittänyt vesiliikennealuksille. Laajasalonsillan alituskorkeus on noin 5 metriä.

Killingholmansalmi on ainoa väylä Yliskylänlahden venesatamaan. Vuonna 2016 Yliskylän venekerhon laitureissa oli 139 venepaikkaa ja vesialueella 4 poijupaikkaa. Veneistä 52 on purjeveneitä, jotka eivät pysty alittamaan siltaa. Näiden lisäksi Kuukiventien yksityislaitureissa on muutamia purjeveneitä. Yhteensä purjeveneitä on noin 60. Yliskylän venekerhon vuokrasopimus on päättymässä muutaman vuoden päästä. Laajasalonsalontien pohjoisosaa koskee suuri asemakaavamuutos, kun Laajasalontie muuttuu moottorikadusta kaupunkibulevardiksi. Yliskylän venesatama kuuluu tähän kaava-alueeseen, joka tulee muuttamaan aluetta merkittävästi.

Mikäli toivotaan, että purjehdus Yliskylänlahdelta on jatkossakin mahdollista, tulee Killingholmansilta olla alitettava tai sillassa tulee olla avautuva osa.

Erilaiset siltatyypit tai purjeveneiden siirto

Kiinteä silta on edullisin sekä rakentamisinvestoinnin että kunnossapidon näkökulmasta. Kiinteä silta rajoittaa vesiliikennettä purjehtimisen osalta. Mikäli kiinteään siltaan päädytään, tulee Yliskylänlahden noin 60 purjeveneelle osoittaa uusi laituripaikka. Kiinteä silta tulee toteuttaa siten, että kaikki muu nykyinen veneily on mahdollista jatkossakin eli sillan alituskorkeuden tulee olla vähintään viisi metriä. Paikkaan sopivan kiinteän sillan hinta-arvio on 3 miljoonaa euroa.

Alituskorkeudeltaan purjehduksen mahdollistavan sillan toteuttaminen (alituskorkeus 20 metriä) ei ole mahdollista Killingholman ja Herttoniemenrannan kohdalla alueen matalista maastonmuodoista johtuen. Korkea silta johtaisi laajoihin pengerryksiin ja sillan pituus kasvaisi huomattavasti, jotta tarvittavat kaltevuudet saavutettaisiin. Maisemallisesti korkea silta ja sen vaatimat pengerrykset olisivat mahdottomia sovittoa Tullisaarenpuiston arvoihin.

Kiinteän sillan vaihtoehto on osittain avattava silta. Ruotsissa on käytössä kevyenliikenteen siltoja, joissa on veneilyn mahdollistava avattava läppäosa, niin kutsuttu vastapainosilta. Sillat ovat sähköisiä ja läppä avautuu esimerkiksi tasatunnein. Tämä siltatyyppi ei vaadi paikan päällä olevaa ohjaajaa, kuten esimerkiksi Hevossalmensillalla on. Kevyenlii-

27.3.2018

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

---

kenteen vastapainosiltoja ovat muun muassa Göteborgissa oleva Tranchell -silta ja Uppsalassa Hamnspången -silta.

Veneväylän tulisi olla ohjeellisesti 20 metriä leveä, jota on sovellettu siltojen kohdalla. Purjeveneiden ohjattavuus vaatii tilaa jonkin verran moottoriveneitä enemmän. Esimerkiksi 10–15 metrin kokoinen siirtyvä tai nostettava siltakannenosa tulee nostamaan sillan kustannuksia paljon, sekä saattaa vaatia valvontaa ja lisätä huoltotarvetta. Ruotsissa vastapainosiltojen avautuvan osan leveydeksi on riittänyt noin 6 metriä. Avattavia kevyenliikenteen siltoja ei ole Suomessa ja asia kokonaisuudessaan vaatii tarkempaa selvitystä ja siltatyypin saattaa Suomessa tarvita valvontaa. Karkea hinta-arvio on, että sillan kustannus olisi samaa luokkaa kuin Isoisänsillan eli 7 miljoonaa euroa.

Vaihtoehto sillalle voisi olla osavuotinen ponttonisiltaratkaisu, kuten Uunisaarella.

Ponttonisilta on käytössä veneilykauden ulkopuolella noin lokakuusta–huhtikuuhun. Putkikellukkeisen ja puurunkoisen ponttonisillan toteuttaminen maksaa noin 100 000 euroa, jonka lisäksi päälle tulevat vuosittaiset kuljetus-, ankkurointi- ja huoltokulut. Tämä edellyttää myös luvan Liikenneviraston meriväyläyksiköltä, koska Killingholmansalmessa kulkee veneväylä. Ponttonisillan vaihtoehtojen selvittelyä jatketaan Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelussa.

Vaihtoehtona alitettavalle tai avattavalle sillalle on, että purjeveneille (noin 60 venettä) osoitetaan toinen venepaikka ja nykyiset venepaikat osoitetaan moottoriveneille, jolloin avattava silta ei ole tarpeen. Näin toimittiin muun muassa Pikku Ruoholahdessa Crusellin sillan kanssa. Laajasalon satamamahdollisuuksia tai purjeveneiden sijoittamista esimerkiksi lähialueiden venesatamiin ei ole tutkittu.

Killingholman sillan maisemalliset vaikutukset ja sillan rakentamiseen vaikuttavat tekijät

Maisemallisesti uusi silta näkyy Herttoniemenrannasta, Laajasalon sillalta sekä Kulosaaresta. Tullisaaren puistoon silta näkyy hyvin vähän, koska se jää Killingholman saaren taakse katveeseen. Todennäköisesti ainut paikka, josta Tullisaarenpuistosta näkisi sillan on Tullisaaren vesiliikennelaituri ja niemeke, jossa laituri sijaitsee.

Killingholman sillan suunnittelussa tulee ottaa huomioon kulttuurihistoriallisesti arvokas maisemapuisto, jolla on myös valtakunnallinen RKY-status. Killingholman sillan arkkitehtonisena lähtökohtana tulee olla Tullisaaren puiston historiallinen ympäristö. Silta tulee suunnitella ja sovitaa maisemaan hyvin.

27.3.2018

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Killingholman kevyenliikenteensillan toteutus vaatii vesiluvan ja saattaa vaatia myös rakennusluvan, koska Killingholman asemakaavassa ei ole siltamerkintää.

Sillan alituskorkeuden tulee olla 5 metriä, jotta vesiliikennealukset pysyvät alittamaan sen.

Sillan rakentamisen ja virkistysreittien toteuttamisen ajoituksessa on otettava huomioon alueen lepakkokanta. Myös sillan ja reittien valaistuksessa tulee lepakot ottaa huomioon.

Silta tulee olla talvikunnossapidettävä.

Johtopäätökset

Killingholman kevyenliikenteen silta on tarpeellinen yhteys Herttoniemenrannasta Tullisaaren palvelen lähiseudun noin 40 000 asukasta sekä Laajasaloon lähivuosisikymmeninä tulevia noin 20 000 uutta asukasta. Killingholman kevyenliikenteensilta nopeuttaa arkimatkoja, palvelee myös pitempimatkaista ulkoilua sekä lisää lähialueiden asukkaiden virkistysmahdollisuuksia.

Tullisaaren puisto on yksi Helsingin hienoimmista kartanopuistoista, johon on viime vuosina investoitu paljon resursseja. Tämä 46 hehtaarin merenrantapuisto tarjoaisi sillan kautta paljon virkistyskäyttöpotentiaalia suurherttoniemeläisille, ja metron sekä Kruunusiltojen välityksellä myös kaikille helsinkiläisille.

Kiinteä silta on edullisin sekä rakentamisinvestoinnin että kunnossapidon näkökulmasta. Kiinteä silta rajoittaa vesiliikennettä purjehtimisen osalta. Mikäli kiinteään siltaan päädytään, tulee Yliskylänlahden noin 60 purjeveneelle osoittaa uusi laituripaikka. Kiinteä silta tulee toteuttaa siten, että kaikki muu nykyinen veneily on mahdollista jatkossakin.

Silta sijoittuu valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisemaan ja tämä tulee olla suunnittelun lähtökohtana.

27.3.2018

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Lisätiedot

Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37072
niina.strengell(a)hel.fi
Markus Ahtiainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37088
markus.ahtiainen(a)hel.fi
Mari Soini, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37479
mari.soini(a)hel.fi

Mikko Aho
kaupunkiympäristön toimiala-
johtaja

20.8.2018

**Kunnan asukkaan aloite Vuosaaren golfkentän kaavoittamisesta
asuntorakentamiseen**

HEL 2017-013232 T 10 00 00

Kiitos aloitteesta ja pahoittelut vastauksen viipymisestä!

Liitteenä on kaupunkiympäristölautakunnan lausunto, jossa käydään läpi mm. Vuosaaren golfkentän kaavoitustilannetta ja maaperää. Merkittävimpana haasteena on, että Vuosaaren golfkentän alue vastaa vain alle kolmannesta Malmin lentokentän alueesta melualueineen, joten asuinrakentamisen sijoittaminen Vuosaaren golfkentälle Malmin lentokentän sijaan ei ole mahdollista.

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Anni Sinnemäki
apulaispormestari

Liitteet

- 1 [Kunnan asukkaan aloite, 2.12.2017, Vuosaaren golfkenttä asuntorakentamiseen](#)
- 2 [Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto asuntorakentamisesta Vuosaaren golfkentälle](#)

13.02.2018

Asia/11

§ 81

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle kuntalaisaloitteesta, joka koskee asuntorakentamista Vuosaaren golfkentälle

HEL 2017-013232 T 10 00 00

Hankennumero 5264_158

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kunnan asukkaan aloitteessa esitetään asuntorakentamista Vuosaaren golfkentän alueelle Malmin lentokenttäalueen sijaan. Aloite on tehty aloitteena kunnallisesta kansanäänestyksestä.

Lainvoimaisten maakunta- ja yleiskaavojen mukaan Vuosaaren golfkentän alue on virkistysaluetta. Malmin lentokentän alue on maakunta-kaavassa taajamatoimintojen aluetta ja alueella voimassa olevassa yleiskaavassa liikennealuetta, joka muutetaan asuntoalueeksi, jos yleiskaavassa osoitettu muu toiminta siirtyy alueelta pois. Helsingin uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) Vuosaaren golfkentän alue on virkistys- ja viheraluetta ja Malmin lentokentän alue suurimmaksi osaksi asuntovaltaista aluetta sekä lähikeskusta-aluetta.

Vuosaaren golfkenttä sijaitsee Vuosaaren taajama-alueen ja Vuosaaren sataman välisellä virkistysaluekokonaisuudella osana ns. Vuosaaren vihersormeaa. Vuosaaren vihersormi tarjoaa asukkaille monipuolisesti erilaisia virkistysmahdollisuuksia ja yhdistää Uutelan ja Mustavuoren alueet toisiinsa. Alueen rakentamisessa menetettäisiin osa sen virkistysarvoista. Lisäksi asuntorakentaminen olisi haastavaa alueen maaperästä johtuen. Alue on pääosin saven päälle tehtyä täyttöä. Aluetta on täytetty laadultaan vaihtelevilla ylijäämämailla ja voimalaitostoiminnassa syntyvillä aineksilla, kuten pohja- ja lentotuhkilla ja rikinpoistotuotteella. Golfkentän alueen välittömässä läheisyydessä on satama-, voimalaitos- ja teollisuusalueita. Nämä toiminnot aiheuttaisivat merkittäviä rajoitteita asuntorakentamiselle. Tulevaisuudessa asuminen sataman välittömässä läheisyydessä aiheuttaisi uusia reunaehtoja sataman ja teollisen toiminnan kehittämiseksi.

Malmin lentokentän alueesta suunnitellaan koko koillista Helsinkiä yhdistävä ja aluetta vahvistava kaupunkirakenteen nivel, jonka ensisijainen kaupunkirakenteellinen tavoite on liittää Malmin lentokentän alue tiiviisti ympäröiviin alueisiin - Malmin keskustaan, Jakomäkeen, Tattari-suohon, Kivikon ulkoilupuiستoon ja edelleen Viikki-Kivikon vihersor-

13.02.2018

meen, Kontulaan, Viikkiin, Pukinmäkeen ja Tapanilaan. Alueita yhdistetään kaupunkirakennetta täydentämällä, liikenneyhteyksiä luomalla sekä yhdistämällä alueen viheralueista yhtenäisesti jatkuvia kokonaisuuksia, jotka palvelevat ekologisina käytävinä sekä jalankulun ja pyöräilyn yhteyksinä.

Suuruusluokaltaan Vuosaaren golfkentän alue vastaa alle kolmannesta Malmin lentokentän alueesta melualueineen.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa edelle olevaan viitaten, ettei asuntorakentamisen sijoittamiselle Vuosaaren golfkentän alueelle Malmin lentokentän alueen sijaan ole perusteita.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuukka Linnas, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37308
tuukka.linnas(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalaisaloite

Kunnan asukas on tehnyt 10.11.2017 aloitteen kunnallisesta kansanäänestyksestä: Vuosaaren golfkenttä asuntorakentamiseen. Aloitteen sisältö on:

Malmin lentokentän sijaan, asunnot Vuosaaren golfkentän paikalle. Suurmetsäntie ja Lentokentäntie on ruuhka-aikaan jo nyt aivan tukossa. Rakentamisen myötä liikenne kasvaa, joten ne pikkutiet ei vedä kasvavaa liikennemäärää. Vuosaaresta taas on nelikaistaa tarjolla kehälle Itikseen sekä motareille Lahteen ja Porvooseen. Lisäksi maaperä on parempi rakentamiselle, kuin Malmin suoalue. Sitäpaitsi Malmilla olisi huikeat ikkunamaisemat Tattarisuon teollisuusalueelle. Vuosaarissa yläkerroksista merinäköala.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 31.3.2018 mennessä.

25.9.2018

Kunnan asukkaan aloite monikielisen terveysaseman perustamisesta Helsinkiin

HEL 2018-004012 T 06 00 00

Sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari antoi seuraavan vastauksen kunnan asukkaan aloitteeseen:

Aloite

Aloitteessa ehdotetaan, että Helsinkiin perustetaan terveysasema tai vaihtoehtoisesti liitetään johonkin nykyiseen terveysasemaan monikielinen osaamiskeskus. Tavoitteena on terveysasema, joka on erikoistunut palveluun vierailta kielillä. Lääkäreiden kompetenssiin kuuluisi arabian, venäjän, farsin ja muiden yleistyvien kielten osaaminen. Myös muu henkilökunta olisi pätevyydeltään monikielistä.

Aloitteessa todetaan, että Helsingin väestönkasvusta kaksikolmasosaa tulee ulkomaalaistaustaisista. Vuonna 2016 vieraskielisiä oli 88.132 henkilöä eli 14% kaupunkilaisista. Vuonna 2030 arvioidaan Lähi-Idän ja Pohjois-Afrikan kieliä puhuvien osuuden nousevan suurimmaksi kieliryhmäksi eli lähes 32.000 arabiankielistä. Seuraava kieliryhmä ovat venäjänkieliset, aasialaiset, ja muut afrikkalaiset. Vieraskielisiä asuisi Helsingissä siis vuonna 2030 23 % eli noin 164.000–170.000, joista peruskouluikäisiä 7–15 -vuotiaita vieraskielisiä ennustetaan olevan 16.500.

Lisäksi aloitteessa todetaan, että kokonaistaloudellisesti ja toiminnallisesti vieraskielisten palvelun keskittäminen on tehokasta. Tulkkien tarve on pienempi tai häviää kokonaan. Kulttuurisen osaamisen ja ymmärryksen myötä virheet ja väärinymmärrykset voidaan välttää. Palvelussa on aina mahdollista ottaa huomioon asiakkaiden kulttuuriset reaktiot hoidon suhteen. Asiakkaiden valistaminen terveyden hoidon ja lääkärin määräysten suhteen on mahdollista. Naisten terveydenhoito on yksinkertaisempaa heidän päästessään naispuolisen lääkärin puheille ilman eri tilausta. Lapsille omankielisen lääkärin tapaaminen on aina vahvis-

25.9.2018

tava kokemus. Luottamusta on mahdollista rakentaa nuoren asiakkaan ja lääkärin välillä, kun kieli on yhteinen.

Vastaus

Sosiaali- ja terveystoimiala on toimintaympäristön muuttuessa on määrätietoisesti uudistanut sosiaali- ja terveystoimintaa. Vuonna 2018 toiminnan aloittivat Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskus, Vuosaaren perhekeskus ja terveys- ja hyvinvointikeskus sekä Itäkadun perhekeskus. Vuonna 2017 terveysasemien palveluja käytti 122 eri äidinkielistä asiakasta (määrästä on vähennetty suomen- ja ruotsinkieliset asiakkaat). Suurimmat käyntimäärät olivat venäjän-, somalin- ja arabinkielisillä asiakkailla. Nämä kolme asiakasryhmää yhdessä edustivat 43 prosenttia terveysasemien palveluja käyttäneistä vieraskielisistä asiakkaista. Loput käyntimäärät jakautuvat jäljelle jääneiden 119 eri vieraskielisten asiakkaiden kesken.

Asiakkaan äidinkieli, kulttuuri ja hänen yksilölliset tarpeensa on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon hänen hoidossaan ja kohtelussaan. Kulttuurilliset tekijät vaikuttavat keskeisesti siihen miten ihminen kokee hyvinvoinnin, terveyden ja sairauden.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari yhtyy sosiaali- ja terveystoimialan näkemykseen, että monikielisen terveysaseman perustamista tai vaihtoehtoisesti sellaisen järjestämistä nykyiseen terveysasematoimintaan lähdetään selvittämään kuntalaisaloitteen mukaisesti.

Selvityksen tarkoituksena on saada tietoa voimavaroista, joilla monikielinen terveysasema voitaisiin toteuttaa ja miten toiminta sopisi periaatteisiin, joiden mukaan palveluja uudistetaan tällä hetkellä. Selvityksen pohjalta saadaan ajantasainen tieto myös nykyisen henkilökunnan kielitaidosta ja halukkuudesta osallistua toiminnan toteuttamiseen. Lisäksi selvityksessä kartoitetaan alustavasti, onko mahdollista löytää sopiva tila tähän toimintaan.

Kiitos aloitteesta ja siinä tehdyistä ehdotuksista.

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Sanna Vesikansa
apulaispormestari

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566

25.9.2018

Helsingin kaupungin asukastalojen puolesta -verkosto

Kunnan asukkaan aloite asukastalojen jatkon turvaamisesta

HEL 2018-005167 T 00 01 04 00

Sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari antaa kunnan asukkaan aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Helsingin kaupungin asukastalojen puolesta -verkosto on tehnyt kuntalaisaloitteen, jossa esitetään asukastalojen toiminnan jatkamista kaupungin ylläpitämänä toimintana maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeen, asukastalojen verkoston laajentamista sekä toiminnan kehittämistä. Lisäksi ehdotetaan, että asukastalotoiminta kytketään osaksi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Helsingissä toimii eri puolilla kaupunkia yhdeksän sosiaali- ja terveystoimialan ylläpitämää asukastaloa, joissa työskentelee kahdeksan sosiaaliohjaajaa, yksi ohjaaja sekä ruokapalveluvastaava.

Asukastalot sijaitsevat pääsääntöisesti kaupungin kiinteistöissä. Asukastalojen kävijämäärä on vuonna 2018 ollut keskimäärin 6300 kävijää viikossa. Tiloissa on vuonna 2018 toiminut yhteensä 189 yhteisötoimijaa. Lisäksi asukastaloilla on järjestetty yritysten ja yksityishenkilöiden tilaisuuksia.

Asukastalojen toimintaa ja hallinnon järjestelyä on selvitetty kattavasti vuonna 2014 työntekijöiden, asukastalojen yhteisötoimijoiden ja käyttäjien kanssa. Kaupunginhallitus on käsitellyt asukastalojen hallinnon järjestelyä vuonna 2015. Selvityksessä ja kaupunginhallituksen päätöksessä on todettu, että asukastalojen säilyminen kaupungin omana toimintana on tärkeää, koska asukastaloilla on keskeinen rooli syrjäytymisen ehkäisyssä, sosiaalisessa kuntoutuksessa ja työllisyyden edistämisessä.

Asukastalojen toiminta on matalan kynnyksen hyvinvointia ja terveyttä edistävää työtä, joka on suunnattu kaikille kaupunkilaisille. Toiminta suunnitellaan yhdessä alueen asukkaiden kanssa ja osa siitä toteute-

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566

25.9.2018

taan vapaaehtoistyönä. Sekä kaupunkilaisilla että yhteistyökumppaneilla on mahdollisuus järjestää toimintaa asukastaloilla.

Asukastalot tarjoavat maksutonta toimintaa erilaisissa ryhmissä, jotka ovat ammattilaisen tukemia tai vertaisohjattuja. Näitä ovat muun muassa eri kielten keskusteluryhmät, kädentaito-, ompelu- ja taideryhmät, bänditoiminta, lauluryhmät ja kulttuuriretket. Lisäksi tarjolla on palveluohjausta, digiapua sekä psykososiaalista tukea. Asukastalojen työllistämistoimintaan kuuluvat kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, palkkatuettu työ, velvoitetyöllistäminen, oppisopimus ja opinnollistaminen. Asukastalot tekevät laajasti yhteistyötä muiden toimijoiden, kuten Helsingin nuorisotoimen, varhaiskasvatuksen, seurakuntien, asukasyhdistysten, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa.

Asukastaloissa tehdään tiivistä yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimialan yhdyskuntatyön kanssa, minkä lisäksi asukastaloilla on tehty jalkautuvaa sosiaalityötä ja sosiaaliohjausta. Mikäli maakunta- ja sote uudistus toteutuu, asukastalojen on mahdollista toimia jalkautuvan työn kohteina myös maakunnan järjestämille sosiaali- ja terveystalouksille.

Asukastalotoiminta tarjoaa mahdollisuuksia kaupunkilaisten osallisuuden lisäämiseen sekä matalan kynnyksen palvelujen tarjoamiseen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Osallisuuden toimintamahdollisuuksien lisäämisen avulla voidaan ehkäistä syrjäytymistä sekä kaventaa hyvinvointi- ja terveystalouksia.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari yhtyy sosiaali- ja terveystoimialan näkemykseen, että asukastalotoiminnan jatkuminen on tärkeä osa kaupungin matalan kynnyksen palveluja. Lisäksi asukastalotoiminta on tärkeää kytkeä kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteisiin. Toiminnan jatkon suunnittelussa tulee huomioida maakunta- ja sote-valmistelun aikataulu sekä ottaa asukastalojen henkilöstö ja käyttäjät mukaan suunnitteluun.

Kiitos aloitteesta ja siinä esitetystä ehdotuksesta. Aloitteenne käsitellään 24.10.2018 kaupunginvaltuuston kokouksessa.

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Sanna Vesikansa
apulaispormestari

Liitteet

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566